

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio. 44103. Telephone: 431-6344

XLIX

Liepa — July 13, 1964

Nr. 80

ILIUSTRUOTAS TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Liberalizmo išdavimas

DAR VISAI NESENIAI Į GOLDWATERĮ IR JO PAŽIŪRAS BUVO ŽIŪRIMĄ SU DIDŽIAUSIA PANIEKA. — ŠIANDIEN JAU PRADEDAMA AIŠKINTI JO PASISEKIMO PASLAPTIS, BET DAR NE VISI NORI SUPRASTI, KAD PRIE GOLDWATERIO ISKILIMO DAUGIAUSIAI PRISIDĖJO IŠKRYPĖS LIBERALIZMAS VIDAUS IR UŽSIENIO POLITIKOS PRAKTIKOJE.

Vytautas Meškauskas

Newsweek magazino kolumnistas Raymond Moley dabar taip samprotuoja: "Rytų ir šiaurės Rytų politikai, kaip ir tie, kurie juos interpretuoja, nesuprato, kad pildami Goldwaterį jie smogia simboliumi, bet ne realybei. O realybė yra protestas, gilus, platus ir galingas, tarp respublikonų, benamių demokratų ir politinių neužsigažavusių, prieš iki šiol buvusią respublikonų partijos kontrolę ir pas mus per pastutinius 25 metus buvusią vyriausybės rūšį". O kaip dar neseniai visi garsūs komentatoriai išsijuosę aiškino, kad Goldwateris yra tik "atžagarelyvis", užsilikęs iš 19 šimtmečio. Tokių aiškintojų įtakoje ir kai kurie Dirvos skaitytojai savo laiškuose teigė, kad Goldwaterį remia tik "pietų karštuoliai ir birčtininkai" (Henrikas Žemelis) ir man priekaištavo už tokio ekscentriko "piršimą lietuviams" (Julius Šmulskis). Tarp eilučių turiu pastebėti, kad aš neturiu piršlybių biuro ir rašau taip, kaip man atrodo. Kartais man taip pasiseka, kad vos mano oponentų laiškus paskelbus, pati gyvenimo eiga parodo tiesą buvus mano pusėje. Žinia, nesu neklaidingas ir už tat sveikinu visus laiško autorius — jie prisideda prie laikraščio pagerinimo. Juk tiesa, kurios konstatavimo mes visi siekiame, dažnai gali būti išryškinta tik diskusijų ugnyje.

Nežinau, kaip mano lietuviški oponentai, bet Walteris Lippmannas jau traukiasi atgal ir aiškina, kad, jei Goldwaterio šalininkų skaičius dėl nenumatytų priežasčių staiga nepadidės, jis sudaro nedaugiau kaip 25% amerikiečių rinkikų. 25 nuošimčiai tai labai daug tokiame žmogui, kurį dar prieš porą savaitių niekino visa "pažangioji" spauda! O kad daugumos nusistatymas dar neraiškia tiesos, geriausiai parodo pavyzdys iš prezidento W. Wisono valdymo. Tas suprato, kad prohibicijos įvedimas šiame krašte bus tikra nesamone ir užtat ją įvedantį įstatymą vetavo. Kongresas milžiniška balsų dauguma jo veto panaikino ir 14-ka metų šį kraštą pavertė nelegalių degtinų ir gangsterių rojumi.

Šiandien niekas neperša prohibicijos, bet daug kalba apie liberalizmą. Sakoma, kad "Rytų liberalai" nori išgelbėti respublikonų partiją nuo pražūties! Liberalizmas kaip pasaulėžiūra yra labai patrauklus dalykas, tačiau kai ją reikia pritaikyti praktikoje, ji labai dažnai išduoda, imkime, pavyzdžiui, užsienio po-

litikos srityje. Lippmannas aiškina, kad JAV politika neturi priešintis revoliucijai, bet tik stengtis ją nukreipti į civilizuotas vėžes ir ją, tą revoliuciją, laimingai pergyventi. Tačiau praktikoje tokia taisyklė taikoma tik kairiųjų revoliucijoms, komunistinėms riaušės žiūrima kaip į neišvengiamą blogybę, išplaukusią iš blogo valdymo. Tuo tarpu kiekviena pastanga pasipriešinti komunizmui iš dešinės pusės laikoma didžiausia nedorybė. Dar visai neseniai Washingtonas tuo jau nutraukdavo diplomatinius santykius su lotynų kraštais, jei ten įvykdavo karininkų revoliuciją. Dabar nuo tokios absurdiškos politikos jau atsisakoma, nes yra kraštų, kur demokratinė santvarka negali būti įgyvendinta, ten jau nėra reikalingų sąlygų, ir su tuo faktu reikia skaitytis. Tie "liberalai", kurie atvirai ar slapta, o tokių Amerikoje yra nemažai, simpatizuoja komunizmui, faktinai išduoda liberalizmą. Jie nori su Sovietų Sąjunga valdyti visą pasaulį.

Skaudu, kad tokiomis pažinomis užsikrėtė ir kai kurie jauni liberalai lietuvių tarpe. Likimas norėjo, kad juos į šį kraštą atvežtų tėvai, bėgdamai nuo bolševizmo, tačiau jie dabar atsisako pasimokyti iš savo tėvų patyrimo. Amerikos "ružavų" liberalų įtakoje jie gėsdinasi, kad toks Goldwateris gali sukelti karą ir tuo būdu sustabdyti bolševikų "sužmonėjimo" procesą. O "sužmonėti" jie gali tik juos glostant. Bet tai dar reikia įrodyti! Mano žiniomis glostant galima užmigdyti tik katę, bet ne Chruščiovą.

Su kokiu režimu "liberaliniai sluoksniai" nori kartu valdyti pasaulį, labai gražiai parodo pastutinių dienų pavyzdys. Leningrade gyveno jaunas žydas vardu Josef Brodsky. Jo silpnybė buvo poezija, tačiau būdamas turbūt liberalių pažintu, jis nesiveržė į oficialią rašytojų sąjungą, užtat jo eilėraščiai nebuvo spausdinami. Bet kadangi jie buvo geri, išpopuliarėjo ir be partijos pagalbos. Pastovaus darbo, iš kurio pragyventų, kaip ir neturėjo. Darbovietės dažnai mainė. Ir ką gi? Pakliuvo žmogus į teisną už "parazitizmą". Nepaisant "oficialių" rašytojų užtarimo, gavo penkis metus "naudingo darbo" ir dabar "tačka" vežioja mėšlą "patalsoje stovykloje" netoli Archangelsko! Toks užsiėmimas gal praskaidrintų ir mūsų "kultūrinių ryšių" su kraštu ieškotojų protus.

Savaime aišku, kad tokios li-

CLEVELANDO DELEGACIJOS PRANEŠIMAS AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESUI

Lietuvių Kongresas sudarė mums auksinę progą viešai išskirti neteisėtą Lietuvos pavergimą ir jį sujungus su viso laisvojo pasaulio likimu reikalauti didesnės atsparos prieš komunizmą ir visų pavergtų tautų išlaisvinimo. ALT Clevelando Skyrius dėso visas savo pastangas kuo prasmingiau atlikti šį uždavinį JAV Kongrese. Mūsų pagrindinė misija buvo eiti į JAV Kongresą, pas savos Ohio valstijos atstovus, ir raginti kad jie panaudotų visą savo galią pakirsti kelią tolimesniai komunizmo pli-

guistos "liberalinės" nuotaikos turėjo sukelti reakciją. Ir netik jos vienos. Gyvenimas nestovi vietoje. Mūsų minėtas Moley aiškina, kad per pastutinius metus JAV gyvenimo centras iš rytinių pakraščių vis daugiau keliai į vakarus. Tas irgi prisidėjo prie jaučiamo noro išsivaduoti iš Rytų pakraščio vadovavimo. Bet faktas, kad toks Goldwateris, kuris prieš metus dar visai negalvojo apie kandidatavimą į prezidentus, šiandien sulaukė tokio pasisekimo vien dėl to, kad žmonėms nusibodo pokštai, krečiami liberalizmo vardu viduje ir užsieniuose. Amerikos intelektualinių sluoksnių tragedija slypi tame, kad jie to nesuprato ir vadovybę perdėjo senatoriui iš tolimos Arizonos.

timui ir įvairiais jiems prieinamais būdais spauti vyriausybę imtis konkrečių žygių išlaisvinti visas pavergtas tautas.

Prieš Lietuvių Kongresą susirafinėjome su visais JAV Kongreso nariais iš Ohio, paaiškinome jiems Lietuvos okupacijos neteisėtumą ir Sovietų valdžios tebevykdomus nusikaltimus prieš lietuvių tautą, ir paprašydami jų pagalbos prieš Vyriausybės vedamą koegzistencijos politiką pagėdavome susitikimo su jais, kad galėtume aptarti bendrą prieškomunistinę veiklą. Susilaukėme 20 atsakymų iš 26 pasiųstų laiško (kairiųjų pažintų kongresmanai į laiškus neatsakė). Ypatingai palankūs pasisakymai atėjo iš vidurinio ir pietinio Ohio, vietovių kur net negyvena lietuviai.

Dėl rinkiminių metų įkarščio ir eilės komitetų tyrinėjimų už Washingtono ribų, didelė dalis kongresmanų pranešė, kad jie nebus sostinėje Lietuvių Kongreso atidarymo dieną. Skubiai sudaryta 4 žmonių delegacija (V. Kasakaitis ir A. Pautienis — ALT, I. Stasaitis — AL Bendr. Clevelande II Apyl., ir B. Pautienytė — Stud. S-ga) nuvyko į Washingtoną vieną dieną anksčiau ir apilankė kongresmanus Ayres, Devine ir Mosher arba jų štabo viršininkus. Vakare, po spaudos konferencijos, delegacijos pirmininkas A. Pautienis turėjo pasitarimą su kongr. Harsha ir Taft štabo nariais.

Penktadienio rytė prie delegacijos prisidėjo kun. T. Narbutas ir Ješkevičius — abu iš Dayton, Ohio, L. Leknickas ir K. Žiedonis — ALT, A. Šemeta — Demokr. Grupių Prez. ir ponios Leknickienė ir Žiedonienė.

Ši jungtinė 11 žmonių delegacija aplankė mūsų didelį užtarėją, senatorių Frank J. Lausche, kongr. Frances P. Bolton ir buvusį Ohio gubernatorių ir dabartinį kongr. Brown, vėliau delegacija buvo padalinta į tris grupes, kurios aplankė kongr. Bow, kongr. Feighan ir kongr. Ashley štabo viršininką.

Senatoriui Lausche buvo įteiktas lietuviškas kryžius kaip ALT Clevelando Skyriaus dovana ir visų Ohio lietuvių vardu padėkota už jo didelį nenuilstamą darbą nuolat keliant Lietuvos klausimą. Senatorius priėmęs kryžių, pastatė jį ant stalo ir pareiškė: "Šis kryžius stovės ant šio stalo tol, kol aš būsiu JAV Senate."

Clevelando delegacija, kalbėdama visų Ohio lietuvių vardu,

įteikė Ohio kongresmanams ALT Clevelando Skyriaus memorandumą kuriame primena, kad tuo pačiu laiku, kai kyla naujos nepriklausomos valstybės iš buvusių vakariečių kolonijų, sovietų imperija, kuri su savo karine

(Nukelta į 2 psl.)

VIRŠUJE: Amerikos Lietuvių Kongreso proga Clevelando delegacija Washingtono apilankė JAV Kongreso atstovę Frances Bolton. Nuotraukoje prie stalo sėdi: Leknickienė ir Kongreso atstovė Frances Bolton. Stovi: L. Leknickas, A. Šemeta, V. Kasakaitis, B. Pautienytė, kun. T. Narbutas, K. Žiedonis, I. Stasaitis, ALT Clevelando skyr. pirm. inž. A. Pautienis, Žiedonienė ir Ješkevičius. Kun. Narbutas ir Ješkevičius yra iš Dayton, Ohio, kiti clevelandiečiai.

Išlydėjo krepšininkus į Australiją

1964 m. liepos 7 d. jau 4 val. p.p. Los Angeles Tarptautiniame aerodrome pradėjo rinktis išlydėtojai. Amerikos Lietuvių krepšininkų rinktinė iš Chicago, Ill. turėjo atskristi 4 val. 35 min. Ant didžiulės tvarkaraščio lentos matome elektrinėmis raidėmis įrašytą: dėl audros vėluoja ir atskris 5 val. 50 min.

Gera proga pasikalbėti suspindinčia jaunute Hollywoodo žvaigždute Jūrate Nausėdaite — Ann Jillann.

Lygiai 5 val. 50 min. po pietų

iš lėktuvo pradeda lipti mūsų krepšininkai su vadovais, palydovais: Valdas Adamkavičius, Vytautas Grybauskas ir vienuolika pirmieji krepšininkų. Lietuviškos spaudos atstovai P. Petrutis, J. Šolūnas. Visi gražiomis vienodomis uniformomis, juodos spalvos švarkais su didele lietuviška Vytimio širdies pusele.

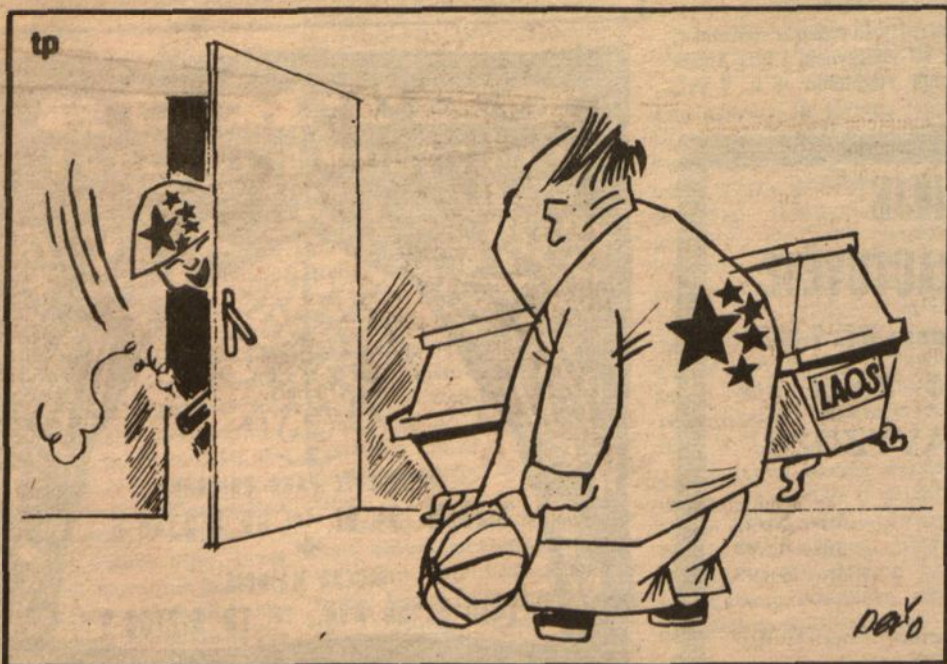
Paprašytas, pristatau jaunąją Hollywoodo lietuvių žvaigždę Jūratę Nausėdaite. Ji visiems klausantiems mūsų sportininkams ta-

(Nukelta į 2 psl.)

Sedlickas Vilijus, Toronto Aušra. Gynikas. Ūgis 6'5". Svoris: 205 svarai. Gimęs 1941 gegužės 25 d. Lankė Aquinas Instituto aukštesniąją mokyklą, Rochester N.Y. 1958 m. buvo paskelbtas mokyklos vertingiausias krepšininku. 1958-1962 m. studijavo teisę, filosofiją ir anglų kalbą Canisius College, Buffalo, N.Y. Studijuodamas pastoviai žaidė krepšinį. 1962 m. Niagara Falls, N.Y. įvykusiame krepšinio turnyre buvo apdovanotas "Golden Griffen" ženklu ir jam pripažintas vertingiausio krepšininko vardas. Vilijaus manymu, krepšinio išvyka Australijon pasitarnaus ne vien tik lietuvių, bet ir bendrai abiejų kontinentų gyventojų suartinimui.

S. Dabkaus nuotrauka

- Truputį kantrybės, numirėlis dar kvėpuoja!...

Clevelando delegacijos pranešimas...

(Atkelta iš 1 psl.)

smurto jėga okupavo Lietuvą ir kitas valstybes, vis dar tebesi-plečia. Taip pat primena, kad nacių nusikaltėliai tapo nubausti, bet komunistų agentai, kurių kriminalai žymiai prašoksta Hitlerio režimo pasekmes, dar tebevykdo tautų naikinimą. Toliau pa- stebima, kad JAV ir likusio vaka- ry pasaulio užsienio politika yra tebevedama kapituliacijos linkme ir keliamas susirūpinimas gali- mu komunizmo išsiplėtimu Vak. pasaulyje.

Memorandumas ragina visus kongresmanus pakirsti kelią to- limesniai komunizmo plitimui ir spausiti JAV Prezidentą imtis konkrečių žygių visų pavergtų tautų išlaisvinimui.

Delegacija visą laiką vengė izo- liuoti Lietuvos klausimą nuo bendros laisvojo pasaulio bylos prieš sovietinį imperiizmą, nes tikrai sujungiant visus į vieną, ga- lime tikėtis platesnio atgarsio.

Mūsų delegacijos pasikalbėjimai su Kongreso atstovais lietė šiuos klausimus:

1. Viešai prieštarauti ir kiek galima boikotuoti Vyriausybės ko- egzistencinę liniją, ypatingai su Sovietų Sąjunga.

2. Agituoti Amerikos visuome- nę prieš Vyriausybės pagalbą Maskvai.

3. Kelti viešumon visai laisvini- mo bylai žalingą Valstybės De- partamento politiką.

4. Pagal visas išgales paneigti liberalų peršamą negarbingos taikos užsimojimą ir griežčiau reikalauti laisvės visoms komu- nizmo aukoms.

Bendrai paėmus, visi kongres- manai pritarė mūsų nusistatymui ir didelė dauguma, labai aštriai kritikuodami JAV politiką, rodė susirūpinimą Lietuvos padėtimi ir pačios Amerikos likimu.

Kongresmanų tarpe vyravo trys nuomonės:

1. Vieni džiaugėsi, kad dar Ame- rikoje yra vieningų tautinių gru- pų, kurios neidamos į bet kokius kompromisus su komunizmu, sie- kia jo visiškai sunaikinimo bet kokia kaina ir bet kokiomis prie- monėmis.

2. Antri apgailestavo, kad Amerikos dešiniųjų blokas yra per silpnas atsispirti prieš libe- ralų užsimojimus atiduoti visą pasaulį komunistams, ir tikėjosi, kad politinė persvara palaipsniui pereis į konservatyvių pusę.

3. Paskutinioji grupė jautėsi, lyg ji yra apkaltinta dėl dabartinės Lietuvos padėties ir JAV neryžtingumo. Šie Kongreso at-

stovai aiškino savo planus, ro- dę jų suprojektuotą ir jau įneš- tas rezoliucijas nuo reikalavimo viešai švesti visų pavergtų tau- tų nepriklausomybės šventės iki Valstybės Departamento panaiki- nimo.

Su elle kongresmanų pasikal- bėjome gana plačiai, su kitais dėl mūsų riboto laiko kiek trum- pia, bet visuose vizituose buvo kalbama daugiausiai apie Lietu- vos padėtį ir JAV gresiantį so- vietinio komunizmo pavojų. Že- miau paduodame kelių Kongreso narių pasisakymus.

Senatorius Lausche: Jam netelpa galvoje ir širdyje, kaip amerikonių politikai gali kalbėti apie bendradarbiavimą su komu- nistais. Tai yra sąmokslas prieš žmonijos laisvę ir demokratinių principų išsižadėjimas. Šiuo lai- ku siekiamas padėties sunorma- lizavimas reiškia mirtiną smūgį pavergtoms tautoms ir šiame krašte gyvenančioms jų grupėms.

Jis visada priešinosi ir atei- tyje priešinsis visoms sutartims su komunistais, kviečių pardavi- mui Sovietų Sąjungai ir kitoms deryboms su rusais.

Painformuotas apie supuvusių kviečių dalinimą Lietuvoje ir aiš- kinimą, kad tai yra Amerikos pre- kė, Senatorius reikalavo smul- kios dokumentuotos informaci- jos, su kuria jis galėtų užkirsti vadinamųjų liberalų piepalus.

Senatorius prižadėjo pasakyti griežtą kalbą Lietuvos klausimu pilnoje Senato sesijoje, panaudo- jant mūsų memorandumą ir kitas suteiktas informacijas.

Buvęs Ohio Gubern., kongr. Brown: Po 23 metų JAV Kon- grese, jis negalėtų pasakyti ko- kia yra Amerikos užsienio poli- tika. Politika su kiekviena vals- tybe yra skirtinga ir keičiasi pa- našiai kaip politikierių nuomo- nės. Jis aiškino, kad Valstybės de- partamente sėdintieji elementai daro, kas jiems patinka ir kad net pats Prezidentas negali jų suvaldyti. Geriausia išeitis yra panaikinti tą visą ministeriją ir pradėti su naujais žmonėmis, ku- riems rūpėtų Amerikos gerovė.

Kongr. Brown papasakojo, kaip komunistų agentai su Valstybės departamento pagalba siekė su- ardyti pokarinę Bogotos Konfe- renciją, bandydami izoliuoti JAV diplomatus. Toliau Brown pa- pasakojo apie 1948 metais įvykū- sius apklausinėjimus, kuriuose vienas iš liudininkų buvo aktyvus komunistas studentas, Fidel Castro. Visą laiką JAV vyriaus- ybė žinojo Castro siekimus, ji

rėmė, pastatė jį į valdžią ir tuo pačiu laiku melavo amerikiečių visuomenei, kad Castro nėra kom- unistas ir tikrai siekia Kubo- je įvesti tikines reformas.

Kongr. Devine: Rezolu- cijos autorius, reikalaujantis paša- linti Valstybės Departamentą. Jo štabo viršininkas p. Hoyt mano, kad JAV ir drauge visas vakarų pasaulis pergyvena krizę. Jeigu jie nepabus artimu laiku, visi la- bai skaudžiai pralaimės. Jis ne- mano, kad rusai yra pakankamai pajėgūs pradėti karą, bet jų sub- versyvinė jėga drauge su Ameri- kos liberalų pritarimu sudaro rimtą pavojų. "Atominis karas greičiausiai neįvyks, nes abi pu- sės turi savo tam tikrą pajėgu- mą".

Kongr. Mosher: Štabo vir- šininkė p. Welsh, kuri kaip pir- mutinio Kersteno komiteto narė dalyvavo bolševikinių žiaurumų kvotimuose, ragino rinkti me- džiagą apie komunistų nusikalti- mus, nes ateisias laikas rašyti kaltinimo aktą, panašų į Nuerem- bergo bylą.

Kongr. Feighan: Padėkojo Clevelando lietuviams už paramą pirmuose rinkimuose ir sutiko su mūsų memorandumo pagrindinė- mis mintimis.

Kongr. Frances Bolton: Nusiskundė, kad liberalai turį apie du trečdaliu Kongreso ir beveik visą Amerikos spaudą, tuo būdu esą gana sunku ką nors padaryti.

Kongr. Bow: Bando praversti rezoliuciją reikalaujant, kad JAV viešai švestų visų pavergtų vals- tybių nepriklausomybės šventės to, kol jos neš komunizmo jungą.

Kitų kongresmanų pasisakymai vyko maždaug ta pačia kryptimi, bet jau nebešė naujų minčių.

Tenka pastebėti, kad nuolatinis delegacijos paradvimas Senato ir Kongreso koridoriuose sukėlė gana didelį amerikiečių susidomė- jimą lietuvių tautiniais rūbais, bet tai tik priedas, nes pagrindinė misija buvo išreikšti Ohio lietu- vių nepasitenkinimą Lietuvos by- los atžvilgiu.

Pasikalbėjimuose su kongres- manais aktyviai reikšėsi kun. T. Narbutas, B. Pautienytė ir I. Sta- saitė. Jiems ir visiems kitiems delegacijos nariams turio pa- reikšti nuodėdžių padėką.

Mūsų delegacijos vieši pareiš- kimai, įskaitant ir patį memoran- dumą, liks daugelį metų mažiau kon- traversiniai, dėl kurių prisilimu galutinę atsakomybę.

K.A. Pautienis, Delegacijos pirm.

Išlydėjo krepšininkus...

(Atkelta iš 1 psl.)

ria trumpus, širdingus sveikini- mo sakinius švaria lietuvių kal- ba, pabaigai net šuktelėjus: Kovo- kite už Lietuvos garbę! Jai visi ploja. Sutikimo pirm. Liutas Gri- nius pasako, kad svečiai sporti- ninkai vietinių lietuvių mašino- mis gali pasivažinėti po miestą ir apylinkės. Turime visi vėl būti aerodrome 8 val. 30 min. vakare.

Pavėžinėmui gaunu 4 krepši- ninkus: Valterį Bažėną, Edvar- dą Modestavičių, Andrių Adzi- mą ir Edvardą Slomčinską. Prie spudos klosko jie tuoj perka at- virukų, rašo artimiesiems. Ten ateina Jūratė su tėveliais, broliu. Sutariame važiuoti dviem maši- nom prie pajūrio, Santa Monica.

Bevaikštinėdami, besifotogra- fuodami gražių palmių alėjose juokaujame. Jūratė, kaip laikštu- tė, visus linksmina savo gyvu juo- ku, smagiais pasakojimais, dai- nelėmis, nors jai dar tik 14 supu- se metų. Kasper mergaitė! Slom- činskas, aukščiausias visų mūsų rinktinės krepšininkų, 6 pėdų 11 inčų. Eina įliedu drauge, Jūratė vos iki juostos.

Pagarsėjusiame tarptautnia- me blynų restorane pasirenkame skanėstų. Net keli apgailestauja- me, kad nėra lietuviškų blynų. Vieni užsisako švediškų, kiti vokiškų, haviškiškų. Trys krep- šininkai užsisako pieno, ketvir- tasis kavos.

Grįžtame pagal tvarkaraštį, bet esame pirmieji. Po 9 val. vak. sutikimo pirm. L. Grinius mane įgalioja praversti atsisveikinimą, o įsiai nueina tvarkyti išskridi- mo formalumų.

Kelionės vadovas Valdas Adam- kavičius išrikiuoja krepšininkus. Pasveikindami atvykusius, mums su- dardius išskirtiną progą išlydėti iš Amerikos žemyno į tolimąją Australiją garbingo Lietuvos ir lietuvių vardo garsinimo apskri- to kamuolio pavidale. Žodį kvie- čiu tarti Praną Lubiną, buvusį JAV olimpinį žaidynių kapitoną, padėjusį Lietuvai 1939 metais pa- kartotinai apginti Europos krep- šinio miesto vardą.

Jam priekinis išėjus karšti plo- jimai. Jis pradeda lietuviškai: "Mieil broliai, krepšininkai lie- tuviai! Ragina garbingai atsto- vauti lietuvišką sportą, kuris turi garbingą praeitį. Grįžkite laimėtojai!"

Jaunimo vardu kviečiama at- sisveikinti populiarioji Los An- geles jaunimo vadovė O. Razu- tienė. Po jos širdingų linkėjimų, pakviečia jos suorganizuotas, jau riktuotėje laukiančias lietuvaltes tautiniuose rūbuose kiekvienam rinktinės dalyviui prisiekti po ro- žę. Gražiosios, puikios lietuvių tautiniuose rūbuose jaunosios lietuvaltės pasipila su raudono- mis ir baltomis rožėmis prie Lie- tuvos spalvų gynėjų. Išvykos va- dovui V. Adamkavičiui rožę įse- ga O. Razutienė, rinktinės kapi- tonui V. Grybauskui rožę įsega Jūratė Nausėdaitė. Aplinkui jau- ki, maloni nuotaka.

Lėktuvus tuoj paklis link Sid- nėjaus. Amerikos lietuvių krep- šininkų rinktinės vardu visiems padėkojo V. Adamkavičius. Už- tikrino, kad rinktinė darys viską, kad pateisintų į juos sudėtas vil- tis.

Einant prie lėktuvo, lietuvių lietuvių minia širdingai šaukė "Sudieu, sudieu, sudieu..."

Australijoje mūsų krepšininkai turės 23 rungtynes. Į Los Ange- les grįš rugpjūčio 13 d. 7 val.

10 min. vakaro Pan American lėktuvu, skridimo nr. 812.

***

Bent iš kelių asmenų esu gir- dėjęs labai gražių atsiliepimų apie sporto, spaudos idealistą P. Petrų, keliaujantį su šia rinktine. Jis tylus, kuklus. Ap-

sikabinęs foto priemonėmis. Gir- dėjau, vienas sportininkų norėjo padėti P. Petrui nešti, bet al- kindamas išmetė ir taip apgadino foto aparatą, gal vargu ar be Australijos pataisys. Bet nuken- tėjęs nesiskundė.

ALGIRDAS GUSTAITIS

DIVIDENDUS MOKAME KAS 90 DIENŲ!

KVIEČIAME PRADĖTI TAUPYTI PAS MUS!

PINIGAI PADĖTI IKI KIEKVIENO MĖNESIO 15-TOS DIE- NOS. NĖS DIVIDENDĄ NUO PIRMOS MĖNESIO DIENOS.

4 1/2% PRISIŪSIME DIVIDENDUS KAS 90 DIENŲ ANT INVESTAVIMŲ.

SIAS SASKAITAS YPATINGAI REKOMENDUOJAME PENSIONIERIAMS. KURIEM PROCENTAI YRA SVARBU GAUTI DAŽNIAU. NES IS TO PRAGYVENA.

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.

1447 So. 49th Court, Cicero 50, Ill.

JUOZAS F. GRIBAUSKAS, sekretorius

Chicago Phone: 242-4395; Suburban Phone: 656-6330

SIUNTINIUS Į LIETUVĄ, TAIP PAT IR MAISTĄ SIUNČIA

licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U. S. Department of Justice

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

Marquette Gift Parcels Service

3212 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608 Tel. CA 5-1864

2439 West 69 St. ir 2608 West 69 St.

Chicago, Ill. 60629. Tel. WA 5-2737

DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pagedaujamų prekių PAPIGINTOMIS KAINOMIS.

Akordeonai, siuvamos mašinos, skalbimo mašinos, automobiliai, pianinai, motociklai iš Europos ir Sov. Sąjungos sandėlių.

Vedėjai E. & V. Žukauskai

Kas tik turi gerą skonį Viską perka pas Lieponį!

Lietuvių Prekybos Namai

FURNITURE CENTER, INC.

Vienintelė lietuvių prekybos įmonė Amerikoje, parduodanti importuotus ir vietos fabriku baldus, kilimus, namų įrengimus; televizijos ir Hi-Fidelity bei Stereo aparatus. Be to, pardavinėja baldus biznio įstaigoms, vasarvietėms, moteliams ir viešbučiams. Dovanai sudaromi specialistų dekoratorių planai.

FURNITURE CENTER, INC., ČIKAGOJE

6211 So. Western Ave., Marquette Parke Tel. PRospect 8 - 5875

3207 So. Halsted St., Bridgeporte

Tel. Victory 2-4226

Abi krautuvės atidarytos pirmadienį, ketvirtadienį, nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro, kitomis dienomis nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais nuo 12 val. iki 5 val. atidaryta tik Marquette Parko krautuvė.

PETKUS LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO

2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

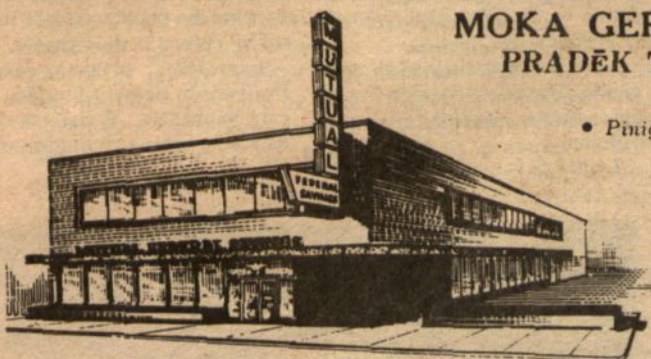
CICERO ILLINOIS

1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

PLANINGAS TAUPYMAS

MOKA GERUS DIVIDENDUS! PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!

• Pinigų taupymui nereikia važinėti. juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.

• Dabartinis dividendas 4 1/2% išmokamas du kart per metus.

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD ■ CHICAGO ■ VI 7-7747

OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4; Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNOJE

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KĖLETAS PAVYZDŽIŲ

1. STREGA — Liqueur. Import. from Italy. 5th \$5.75
2. KRON BRANNVIN AQUAVIT švediska. 5th \$3.98
3. NAPOLEON Vermouth. Import. from France. 5th \$1.19
4. Popular GERMAN VSOP Brand. 5th \$1.69
5. PORT. SOUTHERN. RHINE Wine. 5th \$ .69

6. ST. REMY BRAND. Import. from France. 5th \$3.98
7. LIEBFRAUMILCH Wine. 5th \$ .98
8. BORDEAUX Wine Red or White. 5th \$ .98

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

DIRVA THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO. 44103
TELEPHONE: 431-6344

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.
Published every Monday, Wednesday and Friday except in case of Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Išeina: pirma-dieniai, trečiadieniai ir penktadieniai, išskyrus šventes.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis, Vytautas Gedgaudas ir Jonas P. Palukaitis.
Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikūnas,
R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

TRADICIJOS TURI SAVO VERTE

Amerikiečių spauda pastebėjo, kad Liepos 4 tradicijos baigia išnykti. O buvo laikai, kai toji diena buvo švenčiama ne tik didmiesčių salėse, bet ir bažnytkaimių aikštėse, su fairverkais, paradais, dūdų orkestrais. Valdžios ir administracijos atstovai sakydavo ugningas kalbas, atiduodant pagarbą tiems, kurie sukūrė šią valstybę, suteikė sąlygas laisvam žmonių fizinių ir dvasinių pastangų vystymuisi, iškeliant Ameriką į galingiausią jėgą pasaulyje. Aišku, tose kalbose ilgai nerasi atsidaro naivumo ir bereikalingų žiežirbų. Kaip ir daugelio oratorių mintyse, atsiranda pasikartojimų, tušios oratorijos ir obalsių. O vis dėl to, ir jie kalbėjo apie Amerikos idealus, amerikiečių siekius ir gyvenimo filosofiją, amerikiečių tradicijas. Net gi tie, kurie tik prabėgomis sustoję minėtai pasiklausydavo tų kalbų, pajausdavo savo priklausomybę toms tradicijoms ir pasididžiavimą paveldėjus bent dalį įpareigojimų joms tęsti.

Visa tai jau praėjus. Girdi, Liepos 4-oji liko tik viena iš daugelio ne darbo dienų. Kažkas esminio, kažkas iš širdies, kažkas iš gyvenimo dingio, kažkokia tuštuma atsirado amerikiečių gyvenime.

Tradicijas, ar ką nors panašaus kas jas primintų, siūloma atgaivinti, kad tauta nežūtų nuo letargo ir cinizmo. Niekur neminimas patriotizmas, bet skatinama vėl stoti ir ginti tas vertybes, kurios buvo iškovotos krauju ir prakaitu ir kurios dabar jaunajai kartai atrodė savaime atsiradusios ir lengvai paveldimos.

***

Tradicijos nėra bevertės. Jos vertingos jau vien dėl to, kad jos jungia žmones bendravimui. Yra gi šimtai pavyzdžių ir mūsų tarpe. Prisimenam tuos žmones, kurie nepaisė tradicijų, nepaisė jungties ir platesnių ryšių, o užsidarę tarp keturių sienų, siekė savo užsibrėžto tikslo. Jie siekė, tiesa, aukštesnių vertybių. Jie išsimokslino, laimėjo doktoratus. Bet savo būdo savybėmis, savo visuomeniškumo bruožais jie liko siauri, tarp tų pačių keturių sienų užsidarę individualistai. Tik tos keturios sienos nebe tos nuogos, baltai kalkėmis dažytos. Tai teorių sienos, sulipdytos užsispyrimu, atsižadėjimu draugų ir visuomenės reikalavimų. Žmonės, likę tarp tų keturių sienų, pripažįsta tik savo doktoratus ir teorijas. Jiems nesvarbu, kad tos teorijos tarnauja tik priemone tolimesnei žmonių pažangai.

***

Tradicijos taip pat nėra sau tikslu. Tai priemonė, turinti užtikrinti tęstinumą ir platesnį bendradarbiavimą tam tikriems visuomeniniams tikslams atsiekti. Tradicijos nėra nei pastovios, nei įšalę. Jos gyvos lieka tik tada, kada jomis besinaudoja jas palenkia būtiniais gyvenimo reikalavimams. Kitaip ir tradicija lieka tuščia ceremonija -- dėl tradicijos.

Tradicijos amžiais buvo gyvos ir puoselėjamos akademinio jaunimo. Savo tautinėmis tradicijomis kultūrinėje plotmėje rungtyniaujavę pavienės tautos. Tradicijomis pavairina savo gyvenimą visi gyventojų sluoksniai.

Keliant klausimą, kam tos tradicijos reikalingos, paklauskite amerikiečių, kodėl jie jų pasigedo. (j.č.)

LAIŠKAI

MORALINĖ ATSAKOMYBĖ

Negalėjau neatkreipti dėmesio į draugišką užuominą, kad esu "aklai persikėmęs" Amerikoje vyraujančiomis pažįtomis, "kurios dažnai nesutampa su esminiais lietuvių tautos interesais". (R. Kezys Dirvos Nr. 75).

Gal vertėtų įsytelti į šitiktinius pastangas nusavinti sau šviesaus pakušio monopolį, kitus įsivaizduojant kaip savarakiškam galvojimui nepraregėjusius kačiukus. Surimtėti tenka tada, kai skelbiama, kad tie, kurie politinė išmintis nesiriboja žodiniiais "pagrasymais JAV kumščiu", yra mažiau ištikimi lietuvių tautos interesams negu kuris nors kumštiniškas iš gumbutų galūnių kolonas.

Net prezidentinių rinkimų metais mums nebereikėtų turėti iliuzijų, kad bet kuri Amerikos partija šlandien pasiryžusi Lietuvos laisvės reikalui realiai pagelbėti. Pasišaukusiesiems sen. Goldwaterio tikintiesiems, kurie kritikuoja prez. Eisenhowerį žaidžia golfa Vengrijos suklidimo metu, pakanka priminti, su koku užsidedimu 1952 ir 1956 m. jie pasistatė respublikonų tuščius žodžius apie "išlaisvinimo" politiką.

Iš grynai žodinio tigro, kuris net nejučia moralinio įsipareigojimo veiksmingai pagelbėti neturtingiesiems, nesveikiems seneliams ir diskriminuojamam mažumom pačioje Amerikoje, kuris siekia federalinės vyriausybės

jėgų ir atsakomybių sumažinimo, ir kurio išrinkimas suskaldytų Vakarų sąjungininkus bei pavojingai sumenkintų Amerikos prestižą likusioje laisvojo pasaulio dalyje, tikėtis išlaisvinimo akcijos Rytų Europoje man atrodo liūdnas nesusipratimas. (Keiksmai neatstoja veiksmų).

Netyčia išprovokuoti atominių karų impulsyvus prezidentas, mėgstas "pagrasyti kumščiu," žinoma, galėtų. Tačiau toksai karas būtų menkas laimėjimas Lietuvai, nes ją jis nušluotų nuo žemės paviršiaus nemažiau švariai kaip New Yorką.

Joks Amerikos politikas neabejoja būtinu ginkluotos atsparos prieš sovietinę agresiją reikalingumu. Bet kumščio, kaip svarbiausios politinės veiklos priemonės, garbintojai turėtų būti labai tikri savo rezervacijomis dangaus karalystėje, jei jie ryžtasi radikaliai atominio karo pavojaus padidimui. Visiems kitiems, ypač nuodėmingesniems, žmonijos pasmerkimas radioaktyvios kančios tvanui yra mažai bet kokių vilčių kelias spektaklis, ir ji įsivaizdavęs, daug kas pajus prievolę smarkesnių kumštinių aistras bent kiek pri laikyti už skvernų.

Šlandieninėje politikoje turi būti vietos ne vien savo naudos grynimui, neretai išsigėmančiam į akivaizdų sadizmą, bet ir moralinei atsakomybei už žmonijos likimą.

Visa tai apsvačius, užginčyčiau, kad esama tautinės prievolės remti anti-Linkoln iš Arizonos. Lygiai mažai tegalint tikėtis Lietuvos reikalui realių veiksmų iš abiejų partijų, lietuvių pasirinkimą, mano supratimu, turėtų nulemti tai, kurio kandi-

Grupė newyorkiečių Amerikos Lietuvių Kongrese Washington. Iš kairės: V. Sutkutė, S. Šimolinitas, R. Kezys, V. Lušytė, A. Vedeckas ir čicagietis R. Stakauskas.

LAIMĖJIMAI IR NESĖKMĖS WASHINGTONE (3)

V. RASTENIS

Laikraštinių suvažiavimų Tabor Farmoj R. Miežello ir Co. paskaita buvo staigmena. Sunku atspėti, ar tenai jaunųjų kalbėtojų mintys tikrai pasiekė vyresniųjų klausytojų sąmonę. Mat, daugumo dėmesys, regis, buvo labiau užhipnotizuotas tų minčių perteikimo būdo, negu jų prasmės. Bet vistiek, įspūdis buvo toks, kad -- štai paskaita, iškilusi aukščiau už visas kitas. Ir reakcija buvo -- spontaniškas prisipažinimas, kad "jaunieji mums prisiuvo barzdą!" (Ta proga prisiminkim, kad ir pernykščiame PLB seime Toronto, V. Adamkavičiaus paskaita apie jaunimo problemas padarė giliausį įspūdį ir buvo vertinama kaip iš-

kiliausioji seimo valanda). Tad ir Washingtono kongrese daugelis laukė jaunimo posėdžio iš anksto "seile rydami". -- tikėdamiesi, kad jaunimo vadai parodys žilams -- plikiams rutinieriams, kaip reikia kongresus rengti!

Deja, ši kartą jaunimas niekam "barzdos neprisiuvo". (Greičiau-sau "prisisiuvo"). Jau-

nus" prieš auditoriją ne tik iš Lietuvos istorijos, bet ir iš dabartinės Lietuvos problematikos. O po to atidžiai išklausęs V. Vardžio paskaitą, jis bus tikriausiai padvigubinęs savo žinias apie Lietuvos padėtį. Tą galima įskaityti į kongreso kreditus.

V. Vardžio paskaita, gausiai dokumentuota ir turtinga protin-gai pagrįstomis išvadomis, bus vertingas įnašas, jei bus atspaus-

Inž. Juozas Miklovas, Jaunimo Organizacijų Federacijos Prezidiumo narys, ir Dalia Bulgaraukaitė, Akademinio Skautų Sąjūdžio pirmininkė, jaunimo organizacijų atstovų posėdyje Lietuvių Kongreso metu Washingtone.

G. Peniko nuotrauka

nimo posėdis (tariant pačių rengėjų žodžiais) tapo "iš anksto nužudytas" tokių pačių klaidų ir ydų, kaip ir visas kongresas.

Klaida buvo tikėtis, kad pakanka parašyti šimtą kitą laiško Amerikoj studijuojantiems užsieniečiams (dėmesys buvo kreipiamas ypač į afrikiečius ir azi-jiečius), ir to jau pakaks, kad sulėktų bent kelios dešimtys įvairių tautybių studentų, susidomėjusių Europoj vyksiančiu kolonializmu. Kaip vėliau paaiškėjo, ne visi kvieštieji gavo laiškus (adresai pasikeitę), kiti šiuo metu kur nors išvykę, trečiasis tas reikalas nebuvo įdomus, o būta ir tokių, kurie norėjo dalyvauti, bet pasivėlino išsiaiškinti, kokiomis priemonėmis ir kada reikia nuvykti... Ir išėjo taip, kad tame "tarptautiniame" posėdyje, neskaitant vieno latvio, buvo tik vienas svečias iš tokių, kuriems šis posėdis buvo specialiai skirtas. Tai buvo afrikietis, Washingtono studijuojąs studentas iš Nigerijos, atvykęs ne tik pasiklausti, bet ir pasirengęs papasakoti apie Afrikos vargus, pergyventus kolonializmo laikais.

Tai gi nesėkmė išėjo net ryškesnė, negu to paties kongreso išvakarių "spaudos konferencijos", apie kurią, beje, pora aprašinėtojų mūsų laikraščiuose skelbia tiesiog nuostabių dalykų. (Esą, toji "spaudos konferencija" gerai nusisekusi, nes buvo daug spaudos atstovų. Tam "daug" patvirtinti, nurodo net penkių "atstovų" pavardes iš vieno Washingtono laikraščio... Na, penki iš vieno laikraščio -- tai jau tikrai neįprastas susidomėjimas! Tik kieno ir kuo susidomėjimas: ar laikraščio susidomėjimas kongresu, ar susimetuso penketuko susidomėjimas "cocktail party"?)

Jaunimo posėdžio yda irgi buvo panaši, kaip ir viso kongreso: serija paskaitų.

Tiesa, pradžioje dar prisidėjo ir programoj nenumatytas priedas. A. Rudis atsidėdė kongresmaną W.T. Murphy (Chicagos "lietuvių kongresmaną"), kuris tikrai neblogai "išlaikė egzami-

dinta kaip studijinis straipsnis akademinio lygio žurnale (taip, kaip ir jo paties straipsnis "Recent Soviet Policy Toward Lithuanian Nationalism", įdėtas Journal of Central European Affairs, October 1963, University of Colorado). Šiame posėdyje savo akademiškumą ir ypač bene 40 minučių trukusiu skaitymu paskaita į pabaigą virto jau sunkokai pakeliamas našta klausytojams. Net jei čia ir būtų buvę kelios dešimtys numatytų lietuvių svečių, vistiek tokio tipo ir tokios apimties paskaita nebūtų buvusi priderinta šio susirinkimo paskirčiai. O kai salėje lietuviška ne-

suprantančių buvo turbūt tik trys (kongresmanas, nigerietis ir latvis), tai juo labiau nebuvo pateisinamas tokios paskaitos skaitymas išties anglų kalba.

Dar mažiau pateisinama buvo anglų kalba skaityti paskaitą J. Mikloviui, kuris, nors ir padaręs daug pažangos, dar turėjo nemažą ir sunkumų su tarimu. Tiesa, net Jungtinių Tautų posėdžiuose pasitaiko turinčių dar daugiau vargo su anglų kalba, bet jiems, turbūt, neišvengiamai patiems kalbėti. Čia -- jeigu būtų buvę daugiau kitataučių klausytojų -- būtų buvę praktiška prelegentui tarti tik keletą įvadinio sakinių, o paskaitą perduoti paskaityti kam kitam. Bet šiuo atveju, kai lietuviškai nesuprantas klausytojas bebuvo likęs gal tik tas vienas nigerietis, prezidiumui reikėjo susiorientuoti padėtyje, ištiesinė paskaitų skaitymą suspenduoti ir pereiti į "rezolucinę" posėdžio dienotvarkės dalį. Taip padaryti tačiau nebuvo pasiręžta ir gironoms buvo leista sukis iki galo, nors ir tuščioms...

Tik A. Gurecko paskaitytas (lietuviškai) "žodžio Lietuvos jaunimui" projektas praskambėjo šviežia gaida ir tas kelias minutes pavertė vienu iš pačių pakiliausių ir prasmingiausių šio kongreso momentų. Gal todėl, kad tai ne mums, to žodžio dar nematėm laikraščiu skiltyse. O galia, Atrodė, kad ir mums tas žodis sakė daugiau, negu trafaretiniai sveikinamųjų ir atidaromųjų -- uždoromųjų prakalbų poetizavimai. Nepasisekimas sušaukti tokių tarptautinių jaunimo sąskrydžių turėtų galutinai atgrasyti nuo to sumanymo. Tai buvo pamokėlė, ne tik parodžiusi, kaip nereikia organizuoti, bet gal ir nurodžiusi, kaip reikia. Atviromis akimis įvertintas ir tinkamai suprastas nepasisekimas gali būti aktyvus tvirtiau pasiryžti ir tinkamiau prisirengti.

(B.d.)

LATVIŲ DIENĀ NEW YORKO MUGĖJĖ STEBĖJO 3000 ŽIŪROVŲ

Latvių Diena New Yorko mugėje įvyko liepos 5 d. Joje dalyvavo 230 choristų ir 135 šokėjų.

Atidarymo iškilmėse dalyvavo ir senat. Keating, ta proga pasakęs kalbą, pabrėžiant, kad kas yra gyvenęs laisvėje, jos niekad nepamirš.

Nežiūrint tuo metu New Yorke vyrausių karščių, publikos į latvių šventę prisirinko tiek, kad dalis jos negalėjo patekti į arena. Joje daug buvo ir svetimtaučių.

Latvių jungtinis choras pasirodė liaudies melodijų aranžavimais, šokėjai gi geriausiai pasirodė, kai šoko atskiromis grupėmis. Bendrai praverstiems šokiams pristigo reikiamos drausmės.

PUIKUS 3 KNYGŲ KOMPLEKTAS — UŽ 10 DOLERIŲ!

Vykstant atostogų ar norint įteikti vertingą dovaną, pasinaudokite šia laikina, bet naudinga, proga ir įsigykite trijų vertingų knygų komplektą:

LAISVĖS KOVŲ DAINOS.
R. SPALIO ALMA MATER.
V. RAMONO DAILININKAS RAUBA.

Paskirai perkant, šios knygos kainuoja:

Laisvės Kovų Dainos — \$5.00.
R. Spalio Alma Mater — \$5.00.
V. Ramono Dailininkas Rauba — \$3.50.

Skubą įsigyti šį knygų komplektą, nedelsiant siunčia Dirvai žemiau dedamą atkarpą su 10 dol. čekiu ar pašto perlaida, nes minėtų knygų kiekis labai ribotas.

Prašau prisiųsti Dirvos knygų komplektą (Laisvės Kovų Dainas, Alma Mater ir Dailininkas Rauba) šiuo adresu:

Priedų: \$10.00.

Vytautas Kavolis
Defiance, Ohio

Juožas Stempužis, dabartinis Tėvynės Garsų radijo programos Clevelande vedėjas.

TĖVYNĖS GARSAI SKAMBA 15 METŲ

Tėvynės Garsų radijo programa buvo įsteigta 1949 rugsėjo 9 J.P. Nasvyčio, kuriam į talką atėjo buvęs Kauno radijofono pranešėjas Balys Auginas, K.P. Šukys ir muz. Alf. Mikulskis.

Milda Lenkauskienė, PLB valdybos sekretorė, nuolatinė Tėvynės Garsų radijo talkininkė, redaguojanti Moters Pasaulį.

1952 liepos 16 d. Tėvynės Garsų radijo programos steigėjai sušaukė visuomenės atstovų posėdį ir sudarė laikinąją valdybą, kuriai pavedė radijo valandą per reformuoti visuomeninio pagrindu. Laikinoji valdyba 1952 rugsėjo mėnesį įsteigė Clevelando Lietuvių Radijo Klubą, kuris šį darbą tęsė iki 1960 liepos 31. Radijo Klubą įsteigus, jam pirmininkais yra buvę J. Stempužis, inž. P.J. Žiurys ir muz. A. Mikulskis, reikalų vedėjais -- A. Laikūnas, V. Rociūnas ir J. Stempužis. Nuo radijo įsteigimo iki 1955 gegužės 6 programos vedėju buvo B. Auginas. Nuo 1955 gegužės 13 iki šiol programos vedėju yra J. Stempužis.

1953 rugsėjo 13 Tėvynės Garsų radijo programa pradėta transliuoti iš WDOX radijo stoties, kuri dabar priklauso CBS radijo tinklui. Šioje stotyje T.G. programa buvo prailginta iki 45 min. savaitėje. 1954 m. Lietuvos Nepriklausomybės šventės proga per šią radijo stotį T.G. transliavo Amerikos Lietuvių Tarybos surengtą Vasario 16 minėjimą ištiesai (3 valandas) su puikiu koncertu, kurį dirigavo muz. Alf. Mikulskis. Koncerto metu buvo atlikta S. Šimkaus kantata Atsisveikinimas su tėvyne ir M. Karlovičiaus Lietuviškoji rapsodija.

WDOX radijo stotis išsiplėtus

ir tapus labiau komercine, tautybių radijo programų laikas buvo pradėtas trumpinti ir įsprauti į netinkamas dienas. Iš šios radijo stoties išėjo vokiečių ir graikų radijo programų vedėjai, padėdami slovėnų, vengrų ir airių radijo vedėjų ir įsteigė tautybių radijo stotį, veikiančią FM ban-

Jaunutis P. Nasvytis, įsteigęs 1949 m. Clevelande Tėvynės Garsų radijo programą.

Tėvynės Garsų radijo programos vedėjai: Balys Auginas iki 1955 m. gegužės 6 d. ir Juožas Stempužis vadovaujant programai iki šiol dienai.

Tėvynės Garsų radijo programos renginiai Clevelande visad mielai publikos lankomi, nes jų programa būna gerai paruošta ir nuotaka puiki. Kaip žinia, šį šeštadienį, liepos 18 d. Riviera Country Club patalpose įvyksta radijo programos suaktyvinis balius, kuriame dainuos solistas A. Brazis. Nuotraukoje clevelandiečiai viename anksčiau rengtame radijo programos rengime.

V. Bacevičiaus nuotrauka

SUTELKTNĖMIS JĖGOMIS IŠLEISKIME 'MŪSŲ LIETUVĄ'

Lietuva dar tebėra už geležinės uždangos, priešo pavergti ir niokojama. Praeitis ir visa, kas okupanto politikos tikslams nenaudinga, yra naikinama. Žuodomas ar tremiamas ir ten gyvenęs lietuvis, jei nenusilenkia pavergėjui. Laisvajame pasaulyje gyvenančiam lietuviui neleidžiama laisvai nukeliauti į gimtąją šalį. Ten gimę, jos ilgimės, o tas, kuris gimė svetur, norėtų pažinti, kiek galėdamas daugiau sužinoti apie tėvų gimtąjį kraštą. Pagaliau mūsų šventa pareiga yra saugoti protėvių palikimą, praeitį ir dabartį -- visa, kas savita, kas lietuviška, kas įgyta ar sukurta amžių būvyje, jei kitaip negalima, tai bent raštuose -- knygose ir paveiksluose. Kitaip -- piktai ir žiaurūs žmonės bei sunkūs ir galdar labai ilgi metai viską gali sunaikinti. Mūsų jausmus, mintis ir norus atspėja kultūrininkas Bronius Kviklys, kuris, padėdamas daugiau kaip 100 bendradarbių, paruošė veikalą apie Lietuvą.

RYŽTAMĖS PADĖTI PAŽINTI LIETUVĄ

Autorius ir leidėjas (Lietuvių Enciklopedijos Leidykla) kaip tik ir nori įgalinti ir toli nuo Lietuvos gyvenančius išeivius pakeliauti po visas Lietuvos vietas, skaitant istorines, geografines ir etnografinės studijos puslapius. Skaitytojas turės progos nuodugniai pažinti mūsų gražiųjų Lietuvos vietovių praeitį, jų istoriją amžių būvyje, prisiminti jau pamirštus vietų vardus, galės mintimis ir akimis keliauti tais Lietuvos keliais, kuriais,

gomis. The Station of the Nations WXEN-FM greitai laiku subūrė 16 tautybių ir kaip vienintelė tautybių radijo stotis visoje Amerikoje šiandien transliuoja tautybių programas nuo 6 val. ryto iki vidurnakčio. Tėvynės Garsų radijas nuo 1961 balandžio 14 pradėjo transliuoti per šią stotį vienos valandos savaitinę programą.

Radijo Klubas, sustabdes savo veiklą 1960 liepos 31 d. Tėvynės Garsų radijo programą pavedė privačiais pagrindais vesti ir išlaikyti ja nuoširdžiai besirūpinusiame vedėjui J. Stempužiui, tikėdamasis, kad ji bus vedama lietuviškoji dvasioje, kad bus skleidžiama vieninga tautinio darbo nuotaka. Tokie Tėvynės Garsai ir yra, o jų klausytojų dėmesys ir parama ir toliau liko dideliu aktyvu šiam darbui tęsėti.

Nuo 1962 metų rudens Tėvynės Garsų radijo programoje pasirodė Moters Pasaulis, kurį redaguoja Milda Lenkauskienė, dabartinė PLB valdybos sekretorė. Mildos Lenkauskienės programa yra perduodama taip pat Hartfordo, Bostono, Philadelphiajos ir Chicago lietuvių radijo programų.

Jaunimo valandėlėse nuo Tėvynės Garsų įsteigimo, kad ir ne reguliariai, bet buvo vedamos eilės vadovų. Daugiausia jomis yra rūpinęsis mokytojas J. Žilionis, talkinamas Z. Peckaus, Ohio Lietuvių Gydytojų Draugija 1963 metų kultūrinę premiją paskyrė Tėvynės Garsų radijui jaunimo valandėlėms ruošti. Šios premijos ištekliais numatoma paruošti eilę jaunimo programų, kurios bus užrašytos į juostas ir kuriomis galės pasinaudoti ir kitos radijo programos.

1964 liepos 17 T.G. transliuos savo 800-ąją programą.

Tėvynės Garsų vedėjas J. Stempužis 1962 lapkričio 5, plėsdamas radijo darbą, įsteigė Baltijos Aidių programą, kurioje drauge veikia lietuviai, latviai ir estai.

Tėvynės Garsų radijo programa domisi ne vien Clevelando lietuviais, bet ir jos programą yra atkreipę dėmesio ir svetimtaliai. Jie pabrėžia tos programos kultūrinį pobūdį, neužglusintą komercinių skelbimų pirmenybėmis.

15-kos metų sukakčiai atžymėti ruošiamas balius, kuris įvyks liepos mėn. 18 d. šeštadienį. Radijo bangomis skleidžiančiai lietuvių kultūrinis laimėjimas Tėvynės Garsų radijo valandėlei ir jos vedėjui Juozui Stempužiui Dirva ir Clevelando visuomenė linki ištermės ir gražaus pasisekimo.

gyvendamas Lietuvoje, gal būtų, neturėjo porogų ir laiko vaikščioti. Tai padės netik aprašymais, bet ir gražūs vietovių vaizdai, paveikslai, žemėlapiai, brėžiniai.

PIRMAS TOKS VEIKALAS LIETUVIŲ LITERATŪROJE

Iki šiol nebuvo veikalo, aprašančio visas Lietuvos vietas, įėjus neminėsim atskirų siauros apimtys svetimų ir kai kurių mūsiškių bandymų.

KAS GI "MŪSŲ LIETUVOJE" APRAŠYTA?

Senovėje mūsų protėvių gyvenamieji plotai tęsėsi toli į vakarus, rytus, pietus. Tai mūsų senėvių palikimas.

Veikale pateikti atskirų sričių aprašymai: Vilniaus krašto, Rytų Aukštaitijos, Vidurio Lietuvos, Sėduvos (Suvalkų krašto), Žemaitijos ir Mažosios Lietuvos. Bus aprašytos ir tos vietovės, kuriose iki mūsų laikų ar anksčiau buvo gyventa lietuvių, arba jų kultūros paminklai: senoji jotvingių žemė, Prūsų Lietuva, pateikti lietuvių gyvenviečių Gudijoje ir Latvijoje aprašymai, fotografijos. Ypatingas dėmesys skiriamas mūsų didingos praeities liudiniams -- pilikalnams -- milžinkaplams, istoriniams, etnografiniams paminklams, pateikiami ne tik senųjų laikų, bet ir pastarųjų metų archeologinių tyrinėjimų duomenys. Yra ir gražiųjų Lietuvos vaizdų: kalnų, miškų, upių, ežerų, būdingesnių gamtos reiškinių. Gyventojai, jų kultūros apraiškos, kultūrinė, religinė ir kitokia veikla, susijusi suaprašoma vietovė. Yra padavimų, pasakojimų, net dainų, padedančių išryškinti įvykius, surištus su vietovės gyvenimu.

KNYGOS APIMTIS

"MŪSŲ LIETUVA" yra ne eilinė knyga. Vien tik rankraštis siekia apie 2,500 mašinėlė rašytų puslapių. Žymi dalis vietos skiriama iliustracijoms, žemėlapiams, brėžiniams. Jau dabar šiam reikalui yra sukaupta apie 3,000 puikių Lietuvos vaizdų. Iš jų knygai atrinkti patys reikšmingiausi ir gražiausi.

Bronius Kviklys paskyrė daugelį metų šiam darbui, kurį mes ryžtamės išleisti į žmones, kad visi matytumėme, kokia graži, garbinga ir kokiais nepaprastais žygiais garsi mūsų šalis.

Reikia dar pridėti, kad šis veikalas nėra lygiagretus su Lietuvių Enciklopedijoje dedamais vietovių aprašymais, kur tėra pateikiami labiau faktai, datos, vardai. "Mūsų Lietuvoje" stengiamasi duoti platų vispusį vietovių aprašymą mokslo ir istorijos (ir padavimų) šviesoje. Visą šią medžiagą Lietuvių Enciklopedijos Leidykla išleisdžia trimis tomis, kiekvienas apie 700 puslapių. Veikalas atspausdintas gerame popieriuje ofseto mašina ir gražiai bei skoningai įristas.

KVIEČIAME Į TALKĄ!

Šio veikalo išleidimas pareikalaus didesnių išlaidų. Išeivijoje neturime tokios organizacijos,

kuri viena pajėgtų įvykdyti šį darbą. Todėl kviečiame visus į talką. Tikraisiais knygų leidėjais bus patys jos skaitytojai -- prenumeratoriai. Lietuvių Enciklopedijos leidykla atitenka tik vadovaujantis darbas. Išleistas veikalas bus ne tik mums patiems malonus ir naudingas, bet bus lietuvių išeivių ir maždaug vanėlių kenčiančių Tėvynei. Padėkime šiam veikalui išvysti dienos šviesą!

Lietuvių Enciklopedijos Leidykla
265 - C - Street, So. Boston 27, Mass.

(P.S. Trijų tomų kaina prenumeratoriams -- 30,00 dol. Perkant pavieniui, vieno tomo kaina 15,00 dol.)

ATSIŪSTA PAMINĖTI

MARGUTIS -- birželio mėn., jau pasirodė, paskyręs daug vietos mūsų kultūrinio gyvenimo aprašymams nagrinėti. Čia išsamus pasikalbėjimas su komp. Vladu Jakubėnu, pristatomas dail. Telesforas Valius, aptariama K. Bradino "Sidabrinės Kamanos" ir tęsiama anketa teatro klausimais. Šį kartą pasisakant akt. Vitaliui Žukauskui.

Pradžioje gi, su nemažo skepticizmo doza, pasisakoma apie Tabor Farmoje įvykusį spaudos ir radijo atstovų suvažiavimą.

Apžvalgoje, vietoj V. Meškauskio, mūsų visuomeninio gyvenimo aktualijas nagrinėja Donatas Bielskus.

Į LAISVĘ -- Lietuvių Fronto Bičiulių žurnalas. Pavėluotas balandžio mėn. (34) nr. beveik ištiesai paskirtas Juozo Brazaičio 60 m. sukakčiai paminėti. Pakelta redakcinio personalo sudėtis, tačiau naujoji redakcija matyt skubėdama išleisti užsivilkintą leidinį, dar nesuskubo nei žodžiu pasakyti apie savo credo. Naują redakciją (vieto) buv. St. Daunio) dabar sudaro Ant. Mažulis, dr. Ant. Klimas ir dr. Ant. Musteikis -- trys Antanai. Adm. adresas: Vytautas Žiaugra, 16 Bellaire Rd., Roslindale, Mass. Prenumerata metams -- 3 dol.

STUDENTŲ GAIRĖS -- 42 (birželio) nr. Lietuvių Studentų S-gos leidinys. Redaguoja Rimantas Griškėlis ir red. kolektyvo nariai. Adm. adresai: Algis Jonkbaitis, 17166 Freeland, Detroit Michigan.

Leidinyje sutalpinta informacijos apie mūsų studentus ir jos vadovybės nuveiktus darbus, sušauktas konferencijas (su pabaltiečiais) ir t.t. Vedamojo autorius kiek supyko, kam tūlas anoniminis asmuo, praeitame numeriu buvo prisuntęs 3 eilėraščius, kurių du, redakcijos nutarimu tinkami, buvę patalpinti. Tik vėliau pasirodė, kad tai Putino eilėraščiai....

MODERNI MERGAITĖ

kun. Stasio Ylos tik ką pasirodžiusi knyga jau gaunama Dirvoje.

KAINA \$2.50.

Taip pat per Dirvą galite užsisakyti Dr. J. B. Končiaus gražiai išleistą knygą angliškai Vytautas the Great, Grand Duke of Lithuania. Kaina \$4.00.

GERIAUSIAI PAILSĖSIT PER ATOSTOGAS
GARSIAME CAPE COD - OSTERVILLE
KURORTE PRIE ATVIRO ATLANTO JŪROS
PLIAŽO -- GRAJOJE LIETUVIŠKOJE

JANSONŲ VASARVIETĖS VILOJE

AUDRONĖ

87-East Bay Rd., Osterville Cape Cod. Mass. 02655
Tel. (Area 617) 428-8425

- Vila Audronė yra apsupta didelio pušų, beržų ir k. dekoratyvinių medžių parko. Daug vietos poilsiui ir žaidimams.
- Erdvūs kambariai, rami ir jauki aplinkuma.
- Visai arti šiltos srovės, privatus jūros pliažas (7 min. pėsčiom).
- Geras lietuviškas maistas.
- Šiemet svečių patogumui padidinta valgykla ir salonas ir įrengta daugiau žaidimų aikštelių ir k.

Visa tai suteiks Jums tikrą poilsį ir sustiprins sveikatą. Vila AUDRONĖ jau atidaryta ir priima svečius vasarajimui. Kreiptis tiesiai į vilą AUDRONĖ. 87 East Bay Rd., Osterville Cape Cod, Mass. Marija Jansonienė tel. 428-8425.

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• Kun. Simonas Morkūnas, Sioux City, Iowa, šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonas, išgavo nepaprastai daug reklamos Lietuvos bylos reikalui **The Sioux Sunday Journal** dienraščio birželio mėn. 21 d. numeryje, atspausdinant ilgą straipsnį pailiustruojant dviem nuotraukom apie Lietuvos kančias sovietų vergijoje ir lietuvių pastangas kovoje už savo krašto laisvę. Straipsnio antraštė: **Lithuanian refugee priest labels talk of cold war thaw a delusion.**

• Inž. Jonas Gaižutis, ALT S-gos Detroito skyriaus pirmininkas, šiomis dienomis tarnybos reikalais lankėse W. Virginijos valstijoje.

• Dail. J. Mieliulis padovanojo vieną savo paveikslų AL Montessori draugijos Chicagoje, kuris bus paleistas laimėjimui per rudens balių rugsėjo 26 d. B. Pakšto salėje.

E. ST. LOUIS

DEMONSTRACIJA PAVERGTŲJŲ TAUTŲ SAVAITĖS PROGA

Minint Pavergtųjų Tautų savaitę, paskelbtą specialia Prezidento proklamacija, Pavergtųjų Tautų Laisvųjų Draugų organizacija St. Louis mieste rengia viešą antikomunistinę demonstraciją. East St. Louis, Ill., ir apylinkės lietuviai šios organizacijos veikloje aktyviai dalyvauja. Pavergtųjų Tautų Laisviesiems Draugams vadovauja amerikiečiai, o pačių organizaciją sudaro komunistų pavergtų Europos bei Azijos tautų atstovai.

Antikomunistinis paradas - demonstracija šiomet organizuojama St. Louiso mieste liepos 18 d., šeštadienį. Visi lietuviai prašomi šioje demonstracijoje aktyviai dalyvauti, atvykti liepos 18 d., 10 val. į St. Louiso miestą, prie Nežinomonoj Kareivio paminklo, 12 ir Olive gatvės. Eišena prasidės 11 val. ir apie 12 val. prie senųjų pašto rūdų parodo dalyviai ir visuomenė išklaussys kubiečio dr. Nicolas G. de Mendoza momentui pritaikintos kalbos. Praėjusių metų paradas sutraukė apie 2000 dalyvių, kurių tarpe organizuotai dalyvavo ir lietuviai. Laukiama ir šiomet skaitlingo ir organizuoto lietuvių dalyvavimo. (K-a).

DETROIT

• Valstybės sekretoriaus padėjėjas G. Mennen Williams buvo pasikvietęs tautybų svečius į savo naują rezidenciją, 25 Tonnancour Place, Grosse Pointe Farms, sekmadienį, birželio 28-tą pietums ir pasitarimui. Garbės svečias pietuose buvo kongresmanas Neil Staebler, kandidatuoja į Michigano gubernatoriaus vietą. Šiame susitikime lietuvių atstovavo DLOC pirm. Ralph Valatka su ponia, rašytojas Vladas Mingėla su ponia, SLA 352 kp. pirmininkas Antanas Sukauskas, Lietuvių Demokratų Sąjungos pirmininkas Jonas Paskus su ponia ir Jonas Šimkus jr.

KAZYS LEKNIUS, gimęs Lietuvoje, vaikystę praleidęs Vakarų Europoje, jaunatvę Amerikoje, baigė Wayne State universitetą Detroito, ir gavo Bachelor of Science in Pharmacy laipsnį.

Už pažangą moksle apdovanojamas garbės pažymėjimu.

Kazys yra muzikos mėgėjas. Pradžios mokykloje ir vėliau gimnazijoje grojo smulku, dalyvaujamas įvairiuose lietuvių parenimuose. Gimnazijoje buvo koncertmeisteriu, smulku grojo Pontiac'o simfoniniame orkestre. Be muzikos, jis yra taip pat didelis radijo mėgėjas. Turi pasistatęs savo radijo siustuvą. Universitete priklausė radijo klubui ir buvo jo pirmininku. Priklausė Kapsi Psi fraternity ir buvo jos sekretorium.

Studentų veikloje buvo Student Advisory Board vice-prezidentu, American Pharmaceutical Association Student Branch sekretorium ir praeitais metais buvo vienintelis rinktas atstovas iš Wayne State Universiteto atstovauti Floridoje įvykusiame suvažiavime.

Priklausė lietuvių skautams Detroito, Universiteto metu įsijungė į Korp'Neo-Lithuania veiklą ir šiandien perėjo į jos filialterijų eilės. Kazys artimu laiku

• Prezidentui Johnsonui paskelbus Pavergtųjų Tautų Savaitę Amerikoje, netrukus atsiliepė Maskvos radijo, kuris savo transliacijose užsieniui tą prezidento žygį pavadino "Amerikos politikų demagogija". Ta proga priešamerikinėje propagandoje buvo keliamas Amerikos negrų klausimas, nurodant, kad tai ir esanti pavergtą tautą, į kurią turėtų būti atkreiptas Amerikos dėmesys.

Maskvai Pavergtųjų Tautų Savaitę paskelbimas dabartiniu metu esąs nesuaprantamas. Jei toji proklamacija, atsiradusi pačiame šaltojo karo įkarštyje, ir turėjusi parodyti JAV pastangas išsikapstyti iš smunkančio prestižo bedugnės, tai šiuo metu, kad bendradarbiavimas su Sov Sąjunga einas palankiu keliu, tokios proklamacijos paskelbimas jau esąs — demagogija.

Labai aštrūs puolimai per Maskvos radijo dar kartą parodė, kad pavergtųjų tautų klausimo kėlimas patalio į labai jautrią Chruščio vietą.

LIETUVISKOJI VOKIETIJOS STUDENTIJA

Vakarų Vokietijoje šiuo šiuo metu yra apie 65 lietuvių studentai. Atmetus studijas nutraukusius ir dar nepradėjusius — lieka apie 54. Pasiskirstymas fakultetais yra sekantis:

Filosofijos fakultetuose studijuoja 12 studentų. Gamtos-matematikos fakultetuose studijuoja 4 studentai. Technikos fakultetuose 7 studentai. Medicinos fakultetuose 18 studentų. Ekonomikos fakultetuose 4 studentai. Meno akademiją lanko 2 studentės. Pedagogikos institutą lanko 2 studentės.

Vyrų studijuoja 35, moterų 19. Vasario 16 Gimnazijos abiturientų studijuoja 25. Neseniai iš Lietuvos atvykusiųjų studijuoja 8.

Vokietijos Lietuvių Studentų Sąjungai priklauso 27 nariai.

žada toliau gilinti mokslines žinias.

Linkime jam daug sėkmės jo siekiuose. Tikime, kad jis ir toliau neapleis lietuviškos veiklos.

J.g.

• Mūsų mirusieji: Birželio mėnesį mirė Agnė Dunaitytė 73 m. gyvenusi Forrer gatvėje; a.a. Elizabeth Wilkialis 72 m. gyvenusi Plymouth, Michigan; a.a. Frank Matulis, 70 m., mirė St. Petersburg, Florida pirmiau gyveno Detroito ir t. a. John Kudding 77 m. gyvenęs Mark Twain gatvėje.

— rjv —

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkas Juozas J. Bachunas (dešinėje) Chicago Lietuvių Operos sezono užbaigimo vakarienėje su dr. Leonu Kriaučeliūnu aptaria lietuvišką veiklą ir pripažįsta, kad lietuvių kultūrinio gyvenimo išvystymui Chicagoje yra būtina turėti lietuvių kultūros namus, kur turėtų būti užtenkamai didelė koncertams salė, kad mūsų opera ir teatras galėtų statyti savo spektaklius ir vyktų didesnio masto renginiai, kurie dabartinėse sąlygose Chicagoje neįmanomi.

VL. Juknevičiaus nuotrauka

• Paremsi lietuviškus Vaikų Namus atsilankydamas į AL Montessori d-jos p a s i l i n k s m i n i m ą Union Pier, Mich. Community Hall, liepos mėn. 18 d., 6 val. vak. Šilta vakarienė, muzika, šokiai, gėrimai.

PHILADELPHIA

PAVERGTŲJŲ TAUTŲ SAVAITĖS MINĖJIMAS

Susidarė 14 tautybių atstovų komitetas, kuriame dalyvauja ir lietuviai, rengti minėjimą, kuris įvyks šių metų liepos mėnesio 19 dieną, sekmadienį, 1:30 val. po pietų, aikštėje prie Nepriklausomybės Rūmų (Independence Hall) šeštos ir Chestnut gatvių sankryžoje.

Lietuviškoji visuomenė kviečiama gausiai į šį minėjimą atvykti, ne tik tam, kad pamatytų įdomų ir reikšmingą minėjimą, bet ir tam, kad pridurti galimai daugiau svorio mūsų protestui prieš bolševikinę mūsų Tėvynės okupaciją.

LOS ANGELES

VYTAUTAS GEDGAUDAS LAIMĖJO DU MEDALIUS

1964 m. birželio 27 ir 28 dienomis Clevelande, Ohio į pabaltiečių sporto varžybas pakviestas nuvyko Los Angeles Lietuvių Teniso Sporto Klubas Banga meistris Vytautas Gedgaudas. Visi nekantriai laukė, kaip pasirodys vienintelis kalifornietis lietuvis sportininkas tarptautinėse varžybose.

Kalifornijos lietuviai buvo maloniai suteikę patyrę, kad jų sporto atstovas, teturis 18 metų, nugalėjo visus pabaltiečius jaunių priešininkus ir jaunių tenise išsikovojo aukso medalį, baigmėje nugalėjęs estą Padrick rezultatu 6:0; 7:5. Gavo aukso medalį su įrašu: Baltic Champion Boys Singles.

Jaunasis Vytautas Gedgaudas bronzos medalį laimėjo suaugusių vyrų dvejete, žaidęs su kitu lietuviu -- Šenbergu iš Clevelando. Jie nugalėjo latvių dvejetuką Kuns - Čakans rezultatu 6:4, 6:4. Parsivežė bronzinį medalį su įrašu: Baltic Olympic Games of North America.

Vytautas Gedgaudas du metus iš eilės yra laimėjęs Los Angeles Bangos Klubu teniso pirmenybes vykdomas keleri metai dėl perėinamos Algirdo Gustaičio taurės. Jei pirmenybės laimės šiomet -- taurė pereis Vyt. Gedgaudo nuosavybėn. Be abejo, šiometinės Bangos teniso varžybinės rungtynės žada būti ypatingai karštos, nes meistris stengsis apginti jau tarptautiniai pripažintą titulą, gi aukštumon dar neiškėlė tenisininkai iš paskutiniųjų norės iškrėsti netikėtą išdaigą ir į kitus namus perkelti meistrerio titulą. Keletas kaliforniečių tenisininkų uoliai, sistematingai treniruojasi. Šiometinės pirmenybės netrukus bus pradėtos. Stengiamasi suorganizuoti dvejetų vyrų pirmenybes. Tuo daug rūpinasi, organizuoja Rim. Dabšys ir Ant. Polikaitis, uoliai Bangos Sporto Klubu nariai.

Į netrukus pradėsiamas Bangos teniso pirmenybes kviečiami užsiregistruoti ir dalyvauti visi kalifornijoje gyvenantieji lietuviai tenisininkai. Bus geresniųjų

ir silpnesniųjų grupės. Labai prašomos lietuviškos, lietuviškos mergaitės ar moterys tenisininkės uoliai dalyvauti. Reikėtų ir jų varžybas prarvesti.

(ag)

HAMILTON

SLA IŠVYKA Į GAMTĄ

Treti metai iš eilės, kaip Hamiltono SLA 72 kuopa rengia išvyką. Matant, kad tokia išvyka darosi vis gausesnė, šiais metais tam buvo ruošiasi dar daugiau. Nors išvyka buvo skelbta tuoj po pamaldų, tačiau oficialus atidarymas įvyko 3 val. p.p. Jaunuo 12 val. B. Aselskio ūkio kieme prie Erie ežero rinkosi vienas po kito lietuvių automobiliai, o A. Kauspėdos dėka buvo girdima lietuviškų plokštelių muzika.

Kas neturėjo progos dalyvauti Aušros Vartų parapijos choro koncerte, šį kartą visą koncerto programą A. Kauspėdas davė susirinkusiems publikai gamtoje, su užkurdurta pilna koncerto programa.

Miela buvo ir patiems choristams pasiklausyti savo koncerto kopijos. 3 val. p.p. SLA 72 kuopos pirmininkas Z. Pullianauskas oficialiai atidarė dienos išvyką, tuo pačiu trumpai prisiminėdamas ir šių metų suaktyvintą K. Donelaičių, supažindindamas su jo trumpa biografija, bei jo darbų reikšmę mūsų tautai. Kadangi dar tebebuvo mūsų tautai liūdnų prisiminimų birželio mėnuo, buvo paminėtos ir mūsų aukos bolševikių okupacijoje. Susirinkusi publika buvo paprašyta vienos minutės atsisotijimu atiduoti pagarbą žuvusiems.

Po oficialiosios dalies tęsėsi išvykos žaidimai bei sporto varžybos jaunimui.

Visi jaurė pasitenkinimą gražiai ir kultūringai praleistu sekmadieniu, tikėdami kitais metais dar skaitlingiau susirinkti. Dienos pėlnas bus naudojamas savo kolonijos kultūriniam gyvenimui palaikyti, bei v-bos išlaikoms padengti. Tuo pačiu v-ba kviečia visus lietuvių jungtis į SLA narių eiles.

Valdyba reiškia padėką visiems išvykos dalyviams bei talikninkams šio nuobodaus gyvenimo pajvairinimo įgyvendinimui.

V.P.

* NORS JAV SPAUDA beveik tikra prez. Johnsono laimėjimu prezidento rinkimuose, bet tuo pat metu išskeliama galimybė, kad rasų klausimas gali išjudinti eilę nežinomųjų, baltiesiems protestuojant prieš negrų forsuojamus reikalavimus.

LIETUVISKOS MUZIKOS RINKINĖ FORTEPIJONUI

Kultūros Fondo leidinys — gaidos fortepijonui su mūsų dainų ir koncertinėmis kompozicijomis, liaudies dainų ir šokių melodijomis.

Leidinio kaina — 2 dol. Užsisakykite per Dirvą!

Pietų Australijos reprezentacinė tautinių šokių grupė su savo vadove Violeta Vasiliauskaite (stovi viduryje). Tai solistės Genovaitės Vasiliauskienės dukrelė, gyvai besirėikšianti lietuviškojo jaunimo gyvenime. Ši grupė dažnai pasirodo ne vien tik lietuvių parengimuose, bet ir australų šventėse puikiai atstovaudama Lietuvą.

Alfonso Budrio nuotrauka